

מתי"א חפר - שרון

כרטיסיות עם מגוון פעילויות

ליצירת מומנטום בשיעור

כי הכל מתחיל ונגמר במשחק!

"מומנטום התנהגותי" - " עיקרון המתייחס להצבת התנהגות אהודה לפני התנהגות אהודה פחות... ניתן ליישם מומנטום התנהגותי בתכנון לימודים- לצורך הגברת המוטיבציה ללמידה ולהפחתת קשיים בניהול השוטף של השיעור. הקפדה על רצף של מטרות בעלות רמת הצלחה גבוהה, המלווה במטרות קשות יותר, עשויה להגביר את יעילות ההוראה" (אלדר, 2002)

פתיחת שיעור במשחק, או כל פעילות אהובה על

התלמידים עשויה להגביר את שיתוף הפעולה

והמוטיבציה שלהם לבצע משימות לימודיות

הנדרשות בהמשך השיעור.

☺ על פי מחקרים שימוש במומנטום התנהגותי מגביר שיתוף פעולה של התלמיד עם המורה.
☺ ניתן להסביר את יעילותו של המומנטום ההתנהגותי בתחושה הטובה הנלווית להצלחה.
☺ חיזוקים חיוביים ספציפיים הניתנים על ידי המורה לתלמידים על הצלחה ועמידה בכללים בפעילות האהודה, יגבירו את הסיכוי לשיתוף הפעולה של התלמיד גם בפעילות הבאה.

מתי"א חפר - שרון

המפתח:

הילדים יושבים עם הפנים מונחות על השולחן. (כלומר אינם רואים). יש להחביא מפתח (או כל חפץ אחר) באחד המקומות בחדר כך שהוא גלוי לעין. (לא בתוך תיק, לא בתוך מזוודה) בסימן מוסכם הילדים קמים, מניחים ידיים מאחורי הגב ומחפשים בחדר בדממה, הדיבור אסור. כאשר אחד הילדים מגלה את המפתח עליו להתיישב חזרה במקומו בשקט. שאר הילדים ממשיכים לחפש עד שהם מוצאים גם את המפתח. כל מי שמצא מתיישב ומניח ראש על השולחן. שימו לב!!! אסור לצעוק: "מצאתי" אלא רק להתיישב בשקט. ברמת קושי נמוכה- נחביא חפץ בולט וגדול יותר. ברמת קושי גבוהה-נחביא חפץ קטן ושאינו בולט.

הרוח נושבת:

כל משתתף יושב על כסא מלבד אחד שעומד באמצע, הוא אומר "הרוח נושבת על כל מי ש... ומשלים את המשפט עם תנאי מסוים שכולל גם אותו, למשל "...יש לו סנדלים" אז הוא יכול להגיד שהרוח נושבת על כל נועלי הסנדלים, ואז כל נועלי הסנדלים צריכים לקום ולהתיישב על כסא אחר, וגם המשתתף שעמד באמצע. מי שנשאר ללא כסא נותן הגדרה חדשה.

מתי"א חפר - שרון

איש תלוי:

מורה בוחרת מילה ומסמנת קוים על הלוח כמספר האותיות במילה שבחרה. למשל במידה ובחרה את המילה "אריה" תסמן על הלוח: _ _ _ _ ותציין שהמילה שייכת לקטגורית בע"ח. הילדים יאמרו אותיות במטרה לגלות את המילה. במידה ואמרו אות נכונה, היא תכתב במקום המתאים, במידה ואמרו אות שאינה שייכת למילה, תצייר המורה קו.

אכילז

על הילדים לגלות את המילה

לפני שהמורה הספיקה לצייר

"איש תלוי" מהקווים שסימנה כאשר ציינו אות שאינה שייכת למילה שנבחרה.

מי בא למסיבה:

המטרה במשחק זה היא לנחש/לגלות את המכנה המשותף. המנחה מתחיל וכותב על הלוח: "אני לוקח איתי למסיבה כחול, ירוק וצהוב". הילד הבא אומר: "אני לוקח איתי למסיבה כתום". המנחה עונה: "אתה מוזמן למסיבה שלי" הבא בתור אומר: "אני לוקח איתי למסיבה תכלת". המנחה עונה: "אתה מוזמן למסיבה שלי" במידה וענה הילד אני לוקח איתי למסיבה: "שמע" יאמר המנחה: "אינך מוזמן למסיבה שלי. (כי שמע היא לא צבע כלומר אינה מתאימה לסדרה) ממשיכים בסבב כאשר כל פעם מוצגת סדרה אחרת ועל הילדים לומר פריט התואם לסדרה. רק לאחר שהתלמידים הוסיפו לפחות חמישה פריטים אפשר להגיד מהו המכנה המשותף. עוד סדרות אפשריות: סדרת קיץ- שמש, ים, חול/ סדרת מאכלים/סדרת חיות/סדרות עצים וכו'

מתי"א חפר - שרון

מלך התנועות:

הילדים יושבים במעגל ואחד יוצא החוצה. המורה בוחרת את מלך התנועות, כל תנועה שהוא עושה, כולם יעשו כמוהו. מחזירים את התלמיד שיצא ועליו למצוא את מלך התנועות.

זיכרון תנועות:

התלמידים יושבים במקומם, המורה מדגימה תנועה לפי מספר. לאחר מכן, המורה מציינת מספרים, התלמידים פועלים בהתאם:

- 1- ידיים למעלה
 - 2- עומדים מאחורי הכסא
 - 3- יושבים על השולחן
 - 4- יושבים על הכסא.
- ניתן להגביר קצב מתן הנחיות ו/או להוסיף מספרים/תנועות: בהתחלה לפי הסדר 1,2,3,4 ואח"כ בבלבול הסדר 1,3,2,4.

סלט פירות:

הושב את הקב' במעגל וחלק להם שמות (ע"פ סדר ישיבה): תפוז, בונה, מלון, תפוז, בונה, מלון וכן הלאה (או כל 3 פירות אחרים העולים על דעתך). בחר מתנדב שיעמוד במרכז (כעת אין לו כיסא) ויכריז על אחד הפירות. לדוגמא אמר "בונה", על כל הבנות לקום ולהחליף מקומות ובזמן הזה מטרתו לתפוס כיסא לעצמו. מי שנותר ללא כיסא הוא הבא שיעמוד במרכז. כשאומרים "סלט פירות" כולם קמים ומחליפים מקומות.

מתי"א חפר - שרון

משחק הקצב 1:

מורה נותן קצב- אומר: 1,2- הילדים מקישים פעם אחת על הירכיים ואומרים: "בום".

מורה נותן קצב- אומר: 3,4- הילדים מקישים פעמיים על הירכיים ואומרים: "בום, בום".

מורה נותן קצב- אומר: 5,6- הילדים עושים תנועה של שקט (אצבע מונחת על השפתיים) ואומרים: "שששששששש".

לרמת קושי גבוהה יותר: נוסיף 7,8- הילדים מקישים 3 פעמים על הירכיים או מוחאים 3 פעמים כפיים ואומרים: "בום, בום, בום".

משחק הקצב 2:

הקצב הוא- 2 דפיקות על השולחן ומחיאית כף.
תחילה מתרגלים, מספר פעמים, את הקצב. לאחר מכן כשהמורה אומרת "כולם"- כולם יחד עושים את הקצב, כשהמורה אומרת "אני" רק היא עושה את הקצב. בהמשך מוסיפים הנחיות נוספות למי יעשה את הקצב: "רק הבנים/בנות" "רק מי שיש לו ש' בשם הפרטי" "רק מי שיש לו ב" "רק הקבוצה השנייה" ועוד.

סידור לפי קריטריון:

ילדים עומדים בשורה (אפשר גם שתי קבוצות/שתי שורות) עליהם להסתדר לפי הסדר בהתאם להנחיית המורה: לפי אורך שיער, א' ב' בשם פרטי, א' ב' בשם משפחה, לפי מספר ילדים במשפחה, חודש לידה, גיל ועוד...

מתי"א חפר - שרון

עין קטנה מציצה בפניה ורואה:

בוחרים חפץ או כל דבר הניתן לתיאור, שנמצא בחדר והתלמידים יכולים למצוא אותו בעיניהם, ומתארים להם אותו. מתחילים ב"עין קטנה מציצה בפניה ורואה..." ואז מתארים את מה שבחרנו. כל פעם מוסיפים עוד רמזים. על התלמידים להצביע ורק לאחר קבלת רשות יכולים לנסות ולנחש מהו הדבר עליו חשבת. ניתן לשחק גם באנגלית - **i spy with my little eye** ולתאר באנגלית (עם ילדים גדולים יותר).

עשר (10) ספונטאני:

הקדמה למשחק:

מה פירוש המילה ספונטאני ? ללא תכנון המורה מזניק- 1,3,4.... הילדים מתחילים לספור באופן ספונטאני ממספר 1, כל פעם רק ילד אחד יאמר מספר מבלי לתכנן מראש (ילד ראשון אומר 1, הבא אחריו אומר 2 וכך הלאה...) במידה ושני ילדים אמרו את אותו המספר בו זמנית מתחילים מהתחלה. אם רק ילד אחד אמר את המספר ממשיכים לספור. אפשר לרשום את השיא אליו הגיעו הילדים על הלוח.

פיקולו:

פיקולו....פיקולו....פיקולו.....פיקולו..... מגדל פיקולו....פיקולו....פיקולו.....פיקולו..... אוהל פיקולו....פיקולו....פיקולו.....פיקולו..... כביש פיקולו-הקשות עם האצבע על השולחן מגדל- ידיים בצורת מגדל כנ"ל לגבי אוהל , כביש , לב או כל צורה אחרת שבחרים.

מתי"א חפר – שרון

דוגמאות למשפטי חיזוק:

- כל הכבוד שהקשבת וביצעת כפי שביקשתי
- כל הכבוד זה ביצוע מדוייק
- יופי של ביצוע מהיר
- כל הכבוד שלא ויתרת והמשכת עד לסיום המשימה
- נהדר אתה משחק מישחק הוגן! עפ"י הכללים
- התמודדת והתמדת במשימה!
- סיימת את כל המשימות אתה מדהים!
- כל הכבוד אתה מחכה בסבלנות לתורך במשחק
- נהדר אתה מקשיב לחבר וממתין לתורך בשיחה
- דיברת בנימוס לחבר, נעים לשמוע אותך
- כל הכבוד על העבודה המשותפת
- עבדתם נפלא יחד ממש עבודת צוות למופת!
- איזה יופי אתם עוזרים אחד לשני
- כל הכבוד שפנית אליי לעזרה
- איזה אלוף אתה שהצלחת להתעלם
- אני ממש גאה בכך שהצלחת להתאפק עד שהגעתי אלייך/עד שקיבלת רשות לדבר- ללכת...
- כל הכבוד שוויתרת לחבר
- נהדר שהצלחת להתאפק
- יופי אתה מחכה בשקט לתורך
- איזה אלוף אתה ממתין בשקט ובסבלנות
- יופי של המתנה שקטה
- כל הכבוד שהמתנת בסבלנות עד ששחר סיים לדבר.

מחזקים התנהגות ומסירים התנגדות!

מתי"א חפר – שרון

חיזוק חיובי הינו הליך התנהגותי יעיל להגברת שיתוף הפעולה של/מהתלמידים.

דוגמאות למשפטי חיזוק:

- כל הכבוד הצבעה שקטה
- נועם אתה יושב ישיבה נאותה ושקטה
- כל הכבוד שהמתנת שהחבר יסיים לדבר
- מעולה אתה ממתין לתורך בסבלנות
- אני שמחה לראות שאתה משתף את ע' במשחק
- יופי שאתה משחק לפי הכללים - אתם משחקים ביחד מקסים!
- כל הכבוד שאתה מחכה בסבלנות לתורך
- אתה ממתין נהדר ובסבלנות לתור שלך
- נהדר ששיחקת בשיתוף פעולה עם חבר
- כל הכבוד שוויתרת לחבר על ...
- כל הכבוד ראיתי איך שהחזרת את המשחקים למקום
- איזה אלוף! הגעת אליי מיד כשקראתי לקבוצה!
- יופי אתה מצביע ומתאזר בסבלנות
- יופי שהצלחת להתאפק עד שסיימתי את דבריי
- יופי של ישיבה נאותה ליד שולחן
- אתה מבצע את המשימה בדיוק כמו שביקשתי- נהדר!
- כל הכבוד שעזרת לחבר
- יופי של עבודה עצמאית ושקטה
- סיימת את המשימה פשוט נפלא!